

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 32/2024-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Markom Vozárikom, Krivá 3, Košice, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava II) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/8/2022 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresného súdu Bratislava II) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 (predtým sp. zn. 21C/52/2020) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 konal bez zbytočných prietáhov.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **1 500 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky **u k l a d á** povinnosť zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume **713,96 eur** na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume **713,96 eur** na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 32/2024-21 z 18. januára 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručенú mu 5. decembra 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 [do 1. júna 2023 v konaní Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „okresný súd“) pod sp. zn. 21C/52/2020, pozn.] a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4Co/8/2022. Taktiež žiada priznať mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 7 000 eur a vylúčiť z ďalšieho rozhodovania v napadnutom konaní pred mestským súdom zákonného sudcu.

2. V doplnenom podaní doručenom 15. februára 2024 spísanom právnym zástupcom, ktorého mu ústavný súd už označeným uznesením zároveň ustanovil, rešpektujúc princíp subsidiarity, v zmysle ktorého sa ústavný súd nemôže pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti zaoberať otázkou zaujatosti zákonného sudcu v konaní, pokiaľ si toto právo sťažovateľ neuplatnil ako strana sporu v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ uviedol, že na tejto časti svojho návrhu netrvá. Žiada však prikázať mestskému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B2-21C/52/2020 konať bez zbytočných prietáhov a priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 713,96 eur.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručенou 4. augusta 2020 Okresnému súdu Bratislava II ako súdu pôvodne miestne príslušnému na konanie do 1. júna 2023, domáhal proti žalovanému [REDAKOVANÉ] náhrady škody – nemajetkovej ujmy vo výške 55 000 eur z titulu zásahu do práva na ochranu osobnosti a fyzickej integrity nesprávnym postupom žalovaného pri posúdení poskytnutia zdravotnej starostlivosti sťažovateľovi zdravotníckym zariadením. Okresný súd na pojednávaní 14. júna 2021 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 21C 52/2020 zo 14. júna 2021 preto podal 3. augusta 2021 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 4Co/8/2022-254 z 31. augusta 2023 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ upriamuje pozornosť ústavného súdu na dôvody zrušujúceho uznesenia, v ktorom krajský súd konštatoval nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, v dôsledku čoho došlo k ukráteniu práv sťažovateľa ako žalobcu. Dôraz kladie na to, že napadnuté konanie trvá viac ako tri roky vrátane odvolacieho konania, v ktorom krajský súd hodnotil iba (ne)správnosť postupu okresného súdu.

4. Ústavný súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa predchádzali dve jeho ústavné sťažnosti na postup Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 21C 52/2020, ktoré boli uzneseniami ústavného súdu č. k. IV. ÚS 669/2022-15 z 19. decembra 2022 a č. k. IV.ÚS 678/2023-15 z 19. decembra 2023 odmietnuté pre nedostatok

právomoci ústavného súdu na ich prerokovanie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pretože postup súdu namietaný sťažovateľom spočíval v namietaní procesných väd, ktoré majú byť konvalidované pri ďalšom procesnom postupe mestského súdu, ktorý má vyústiť do nového rozhodnutia, čo vyplýva z toho, že mestský súd je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom krajského súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstata sťažovateľovej argumentácie nateraz spočíva v namietaní dĺžky súdneho konania, ktorá je podľa neho neprimeraná, v dôsledku čoho v napadnutých konaniach okresného súdu (teraz mestského súdu, pozn.) a krajského súdu trvajúcich spolu tri a pol roka, dochádza k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote.

III.

Vyjadrenia mestského súdu a krajského súdu

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

6. Predsedníčka mestského súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 3534/23 z 9. januára 2024, ktoré si ústavný súd vyžiadal ešte vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti v súlade s § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou zákona o ústavnom súde, uviedla, že uznesenie krajského súdu č. k. 4Co/8/2022-254 z 31. augusta 2023 nadobudlo právoplatnosť 6. októbra 2023. Spis bol 2. novembra 2023 predložený vyššej súdnej úradníčke, ktorá ho 1. decembra 2023 predložila zákonnej sudkyňi na ďalší procesný postup s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu. Zákonná sudkyňa 4. decembra 2023 oznámila svoju zaujatosť pre jej pomer k žalobcovi. Svoju zaujatosť odôvodnila tým, že žalobca na ňu podal u bývalej ministerky spravodlivosti sťažnosť na postup v konaní (z dôvodu nesúladu ústneho a písomného odôvodnenia rozsudku), na základe ktorej ministerka spravodlivosti iniciovala voči zákonnej sudkyňi disciplinárne konanie, ktoré skončilo uznaním disciplinárneho previnenia a uložením trestu napomenutia. Uznesením sp. zn. 1SprR 156/2023 z 18. decembra 2023 bolo rozhodnuté, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. B2-21C 52/2020. Následne zákonná sudkyňa 5. januára 2024 k ústavnej sťažnosti napísala, že sa k tejto veci nebude vyjadrovať, pretože sa cíti byť zaujatá. Pretože ju však predsedníčka súdu z prejednávania veci nevylúčila, zvažuje, že sa obráti so svojou sťažnosťou na ústavný súd.

6.1. Po doručení uznesenia o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo vyjadrení sp. zn. Spr 3534/23 z 8. februára 2024 zotrvala na svojom predchádzajúcom vyjadrení z 9. januára 2024.

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

7. Krajský súd vo vyjadrení sp. zn. 1SprV/59/2024 z 15. februára 2024 uviedol, že vec mu bola ako súdu odvolaciemu predložená na účel rozhodnutia o odvolaní žalobcu (sťažovateľa) 16. novembra

2021 a bola pôvodne vedená pod sp. zn. 4Co/141/2021. Dňa 3. decembra 2021 senát 4Co rozhodol o jej vybavení spôsobom „inak“ a vrátil vec súdu prvej inštancie ako predčasne predloženú z dôvodu nedodržania procesných postupov podľa § 373 a § 374 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súdom prvej inštancie. Opätovne bola vec predložená po odstránení vytknutých nedostatkov 18. januára 2022 a bola vedená pod sp. zn. 4Co 8/2022. Spis bol v čase od 13. júna 2022 do 10. novembra 2022 zapožičaný Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) k prebiehajúcej disciplinárnej konaní. Po vykonaní procesných úkonov doručenia 31. mája 2022 a vyhotovenia úradného záznamu 14. augusta 2023 z pojednávania súdu prvej inštancie zo 14. júna 2021 bola vec následne neverejne prejednaná v senáte 31. augusta 2023 a rozhodnutá uznesením č. k. 4Co/8/2022-254, ktoré bolo vypracované písomne v zákonnej lehote 30 dní. Spis bol vrátený prvoinstančnému súdu 3. októbra 2023.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, lebo na základe podaní účastníkov je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

9. Pred samotným ústavnoprávnym prieskumom ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť prechod výkonu súdnictva v sťažovateľovej veci z Okresného súdu Bratislava II na Mestský súd Bratislava IV (§ 18n zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení).

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, IV. ÚS 120/2018) a môžu byť ústavným súdom posudzované spoločne.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

12. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky ESLP vo veci Frydlander v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitost veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu:

13. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je osobitne právne ani skutkovo zložité a patrí do pomerne bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 343/2021) a ani správanie sa sťažovateľa neindikuje také významné skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na celkovú dĺžku napadnutého konania. Istý problém, ktorý identifikoval krajský súd v zrušujúcom uznesení, však možno vidieť v tom, že sťažovateľ domáhajúci sa náhrady škody proti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v rozpore s tým označil za žalovaného subjekt odlišný od štátu, čo spôsobuje nezrozumiteľnosť, rozporupnosť a vadu žaloby vyžadujúcu si jej opravu na základe kvalifikovanej výzvy konajúceho súdu.

14. Problém neskončenia napadnutého konania spočíva predovšetkým v chybnom postupe okresného súdu (k tomu bližšie body 4 až 7 uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 678/2023-15 z 19. decembra 2023), ktorý vyústil nielen do disciplinárneho rozhodnutia voči zákonnej sudkyňi, ale aj do zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. Po vrátení veci z krajského súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie 3. októbra 2023 mestský súd nevykonáva úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci a hoci uznesením predsedníčky súdu sp. zn. 1SprR 156/2023 z 18. decembra 2023 bolo rozhodnuté, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania vo veci, táto sa cíti vo veci zaujatá a vo veci sťažovateľa nekoná.

15. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie trvajúce viac ako 3 a pol roka, ktoré nie je dosiaľ právoplatne skončené ani meritorne rozhodnuté, vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu:

16. K namietanému postupu krajského súdu v nadväznosti na bod 11 tohto nálezu ústavný súd pripomína, že jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvávajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Ústavný súd tak poskytuje ochranu namietanému základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 342/08). Predmetné právne názory ústavného súdu sú akceptované aj judikatúrou ESLP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 61 až 65; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

17. Hoci ani postup krajského súdu v napadnutom konaní nemožno považovať za úplne ideálny, keď o odvolaní sťažovateľa rozhodoval od 16. novembra 2021, resp. od 18. januára 2022 do 31. augusta 2023, pričom v čase od 13. júna 2022 do 10. novembra 2022 bol súdny spis na najvyššom správnom súde, v čase podania ústavnej sťažnosti 5. decembra 2023 bola vec už viac ako dva mesiace mimo rozhodovacej sféry krajského súdu (od 3. októbra 2023, pozn.), čím nebola splnená podmienka podania ústavnej sťažnosti v čase, keď prietahy v konaní ešte trvajú a postupom krajského súdu už ani nemohlo k porušovaniu sťažovateľom namietaných práv dochádzať.

18. S ohľadom na svoju konštantnú judikatúru ústavný súd tiež opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné priet'ahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (m. m. I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 156/2019, I. ÚS 411/2020).

19. Z týchto dôvodov ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa vo vzťahu k postupu krajského súdu nevyhovel (bod 6 výroku tohto nálezu).

20. Nad rámec veci ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (napr. IV. Ú 517/2021) považuje za potrebné dodať, že pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ESĽP posudzuje dĺžku konania ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (pozri napr. o. i. rozsudky ESĽP vo veciach Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016). Treba však podotknúť, že ESĽP vo svojom rozhodovaní koná proti Slovenskej republike ako porušovateľovi práv a z toho dôvodu posudzovaná dĺžka konania ako celok je relevantná. Pri posudzovaní veci ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy ústavný súd koná proti konkrétnemu porušovateľovi práv sťažovateľa v čase podania ústavnej sťažnosti. Ak sťažovateľom označený porušovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti vo veci sťažovateľa už rozhodol, nemohol byť v čase podania sťažnosti porušovateľom práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov za predpokladu, že sa mu vec súdom vyššej inštancie nevrátila na ďalšie konanie. Sťažovateľ mal dostatočný časový priestor napadnúť ústavnou sťažnosťou porušenie svojich práv v čase, keď porušovateľ mal dispozíciu s vecou, a nie až *ex post*, keď už dĺžku konania (vzhľadom na skončenie veci u neho) nemohol porušovateľ nijako ovplyvniť (napr. vec bola zaslaná odvolaciemu súdu na konanie o odvolaní). Ústavný súd rešpektuje judikatúru ESĽP, musí však poznamenať, že v uvedenom náhl'ade na subjekt porušovateľa práv sťažovateľa je medzi subjektom, ktorý je porušovateľom v konaní pred ESĽP, a porušovateľom v konaní pred ústavným súdom zásadný rozdiel. Ústavný súd totiž v tomto type konania nekoná proti Slovenskej republike, ale proti konkrétnemu porušovateľovi práv (v tomto prípade krajskému súdu). Ak účelom ústavnej sťažnosti je zjednanie nápravy smerujúcej k ukončeniu (priet'ahovej) veci v primeranej lehote, a tým k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, nemožno na výsledok nahliadať len cez prizmu primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré by nemalo byť ponímané ako výsledok a cieľ tohto konania, ale ako dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04). Ústavný súd však pri konkrétnych okolnostiach úplne nevyklučuje aj spočítavanie dĺžky konania u rôznych porušovateľov (napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019), v tomto konkrétnom prípade však o taký prípad nejde.

IV.3. K návrhu sťažovateľa na vylúčenie zákonnej sudkyne v napadnutom konaní:

21. Sťažovateľ v pôvodnom znení svojej ústavnej sťažnosti žiadal, aby ústavný súd rozhodol o tom, že sa vylučuje z prejednávania veci zákonná sudkyňa z dôvodu jej zaujatosti. V doplnenom podaní zo 14. februára 2024 na tejto časti návrhu už síce netrval, no ústavný súd i tak považuje za vhodné uviesť, že ak sťažovateľ namieta zaujatosť sudkyne, musí tak urobiť v konaní pred všeobecným súdom (§ 49 až § 57 CSP). Námietku zaujatosti vo vzťahu k osobe sudcu môže sťažovateľ podať na príslušnom súde v ktoromkoľvek štádiu napadnutého konania pri dodržaní zákonného predpokladu jej včasného podania (§ 52 a § 53 ods. 1 CSP). Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnenia ústavný súd považuje za preukázané, že sťažovateľ námietku zaujatosti sudkyne dosiaľ neuplatnil.

22. Keďže o vylúčení sudcu rozhoduje nadriadený súd (§ 54 CSP), vychádzajúc z princípu subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy) a princípu nezávislosti súdov, ústavný súd uzatvára, že do spôsobu konania sudcu v prebiehajúcim konaní (s výnimkou zásahu ústavného súdu formulovaním príkazu konať bez zbytočných prietahov pri konštatovaní porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru) zo svojej pozície ani zasahovať nemôže.

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

23. Z dôvodu, že napadnuté konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, ústavný súd formuloval mestskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy a § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde príkaz konať vo veci bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

24. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal priznať mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 000 eur. Ústavný súd pri rozhodovaní o tomto návrhu vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu. Berúc do úvahy charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľa a všetky okolnosti daného prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 500 eur za primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovelo (bod 6 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

25. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom z titulu trov právneho zastúpenia ustanoveného právneho zástupcu v sume 713,96 eur za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2024 plus dvakrát režijný paušál.

26. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a

ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2024 je 343,25 eur a hodnota režijného paušálu je 13,73 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby uskutočnené v roku 2024 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie návrhu ústavnému súdu). Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje za dva úkony právnej služby celkovú sumu 713,96 eur, ktorú mu ústavný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal v požadovanej výške.

27. Keďže ústavný súd po splnení zákonných podmienok sťažovateľovi uznesením č. k. I. ÚS 32/2024-21 z 18. januára 2024 ustanovil právneho zástupcu, uložil povinnosť zaplatiť právnenmu zástupcovi trovy konania Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária ústavného súdu“). Zároveň uložil mestskému súdu povinnosť uhradiť tieto trovy štátu na účet kancelárie ústavného súdu (body 4 a 5 výroku tohto nálezu).

28. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je kancelária ústavného súdu povinná uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. februára 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu